

www.vulkani.rs
office@vulkani.rs

Naziv originala:

Anders de la Motte & Anette de la Motte

ETT FALL PÅ CAPRI

Copyright © Anders de la Motte & Anette de la Motte 2024

Published by agreement with Salomonsson Agency

Translation Copyright © 2025 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-05955-7



Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

Andeš i Anet
DE LA MOTE

SMRT
na
Kapriju

Prva knjiga serijala *Smrt pod suncem*

Preveo Miroslav Bašić Palković

VULKAN
IZDAVAŠTVO

Beograd, 2025.

Spisak likova

Turistička grupa

Lara Belmonte, 45 godina

Vođa puta i vodič. Rukovodi porodičnom turističkom agencijom
Putovanja Belmonte

Hugo Lind, 50 godina

Nastavnik istorije

Gita Mikelsen Fris, 72 godine

Nekadašnja potpredsednica Danskog kraljevskog lovačkog udruženja

Lui Mikelsen Fris, 71 godina

Viši mornarički oficir u penziji

Ose Anderborn, 33 godine

Regruterka novih kadrova, u slobodno vreme uživa u slikanju

Hanes Anderborn, 35 godina

Direktor prodaje i strastveni učesnik u raznim sportovima

Katrin Vendel, 43 godine

Samostalna novinarka

Elen Vendel, 20 godina

Studentkinja na Akademiji umetnosti, umetničkih zanata i dizajna
u Stokholmu

Evert Erlander, 65 godina

Preduzetnik i građevinski magnat

Pilar Erlander, 45 godina

Dizajnerka enterijera

Stanari Vile San Mikele

Rebeka Gil, 38 godina

Književnica i pisac iz senke

Andeš i Anet de la Mote

Ture Molberg, 64 godine

Nastojnik Vile San Mikele

Irmelin Skuglund, 61 godina

Kućepaziteljka Vile San Mikele

Trond Moen, 24 godine

Profesionalni muzičar. Stipendista Vile San Mikele

Rafael Šerne, 49 godina

Glumac i umetnik

Policija – Karabinijeri

Antonio di Mare, 23 godine

Polijski pozornik

Baldzare Ruso, 55 godina

Inspektor

Ivanjdan

Priča se da je anđeo Lucifer jednom ukrao parče raja. Drski kradljivac je uhvaćen, ali, dok je bežao, ispustio je ukradeno parče u Napuljski zaliv, i tako je rođeno ostrvo Kapri.

Blistavi smaragd okružen azurnom vodom.

Za kaznu Lucifer i njegovi poslušnici smesta su izbačeni s nebesa, a na mestu gde su se pali anđeli srušili na zemlju nastao je vulkan Vezuv. Tihi, zastrašujući obrisi vidljivi s Kaprija kao stalni podsetnik da pakao i raj nikada nisu daleko jedan od drugog.

Policijski pozornik Antonio di Mare čuo je to predanje mnogo puta od baba i deda s obe strane, uz pregršt drugih maštovitih priča o tome kako je Kapri nastao. Istorija ostrva bila je prepuna mitova o sirenama, drevnim božanstvima, morskim nemanima i svecima, možda zato što naučna i geološka objašnjenja nisu bila dovoljno uverljiva. Bila je prosto neophodna i neka vrsta božanskog upliva, u skladu s lepotom Kaprija.

Međutim, ovoga popodneva Di Mare je imao nešto drugo na umu. Mada je njegovo prezime doslovce značilo „od mora“, i njegova porodica živela je na ovom ostrvu kroz mnoga pokolenja, Di Mare je bio sklon morskoj bolesti – neprijatna karakteristika koju je dosad uspevao da sakrije od kolega u policiji.

Znao je da stariji pozornici stalno traže neku priliku za nemilosrdno zadirkivanje novih regruta, i ni po koju cenu nije želeo da im pruži šansu da mu nadenu neki glupavi nadimak koji bi ga pratio tokom čitave karijere. Upravo zbog toga je u džepu uvek nosio pakovanje žvaka protiv mučnine, dajući sve od sebe da izbegne isplavljanje na patrolnom čamcu koji je njegova stanica imala na raspolaganju.

Danas, nažalost, nije imao izbora. Kapetan turističkog brodića javio im je da je jedan putnik opazio kako nešto pada s litice na istočnoj

strani ostrva. Verovatno se radilo o odeći koju je neko od posetilaca ostavio među ruševinama Vile Jovis, pa ga je ponela oluja koja je protunjala Monte Tiberiom, i bacila niz strmo stenje.

Policija inače ne bi izlazila zbog takve sitnice, ali kapetan je zvučao zabrinuto – i povrh toga bio je šurak glavnog inspektora, pa je Di Mareu i njegovom naredniku naređeno da se ukrcaju na patrolni čamac.

Bilo je to u drugoj polovini juna, turistička sezona bila je u punom jeku, a u glavnoj luci, Marini Grande, koja i nije bila naročito velika uprkos svom impresivnom nazivu, vrvelo je kao u košnici. Trajekti iz Napulja, Amalfija, Iskije i Sorenta otimali su se za prostor s manjim turističkim i ribarskim brodićima, dok su molovi bili krcati hordama posetilaca sa šeširima za sunce i torbama za plažu.

Bio je prelep dan, ako izuzmemo nedavnu kratku oluju. Peklo je kasno popodnevno sunce, dajući Napuljskom zalivu gotovo istu zagasitoplavu boju veličanstvenog, vedrog neba, s vodom tu i tamo prošaranom belim brazdama zaostalima za plovilima.

Narednik, korpulentni čovek sa zadivljujućim brčinama, duplo stariji od Di Marea, nešto je veselo pevušio. Čim je uspeo da izvuče patrolni čamac iz marine, udaljili su se od nje velikom brzinom.

Di Mare je krišom odmotao listić žvakaće gume uperivši pogled u kopno, što je bio trik koji je naučio još kao dete. Pronašao je Puntu Kampanelu na drugom kraju poluostrva Sorento. Iza te tačke, nešto bliže Napulju, mogao je da vidi obrise Vezuva s urušenim kraterom, iz kojeg se bleđi snop dima uzdizao ka nebu.

Trik mu je upalio, bar isprva, ali, čim su okrenuli leđa kopnu i napustili Napuljski zaliv kako bi zaobišli Lo Kapo, more je postalo приметно uzburkanije.

„Ćao, Đenarino!“ uzviknuo je narednik, pozdravljajući bronzanu statu dečaka koji maše, postavljenu na ivici stene.

Di Mare je takođe podigao ruku i na silu se nekako nasmešio. Mahanje malom Đenarinu bio je običaj koji je donosio sreću, što je svaki stanovnik Kaprija znao. A Di Mareu će sreća biti potrebna kako bi prikrio koliko je njegov organ za ravnotežu počeo da se protivi uvećanoj brzini čamca.

Smrt na Kapriju

Narednik ga sada ošinu sumnjičavim pogledom, pa je Di Mare ispravio ramena i podigao lice prema suncu i vetru, trudeći se da izgleda kao da uživa u vožnji kao pravi ostrvljanin.

Zapravo se netremice zagledao u strmu liticu Monte Tiberija koja se nalazila na svega nekoliko stotina metara s njihove desne strane, dok je izbezumljeno žvakao gumu i pokušavao da ubedi svoje osetljivo unutrašnje uho da nema oko čega da brine.

Podsetio je sebe da je car Tiberije vladao čitavim Rimskim carstvom deset godina iz Vile Jovis smeštenoj na vrhu te planine, i da u poređenju s time njegova morska bolest i ne predstavlja neki veliki izazov.

Na njegovo olakšanje, narednik je usporio i preusmerio ih bliže obali.

Stigli su do mesta poznatog kao Salto di Tiberio, najviše i najstrmije litice s koje je car, prema legendi, bacao svoje neprijatelje pravo u jezivu smrt.

Litica je bila visoka skoro tri stotine metara, zaronjena pravo u jedan od zatona, gde se spram talasa uzdizalo samo nekoliko oštarih stena. Dovoljno visoka da njegove žrtve stignu da shvate šta se dešava, da osete kako im strah od smrti steže srce pre nego što će ih more progutati.

„Eno onamo“, progundā narednik pokazujući nešto šareno što se jedva naziralo kroz talase između mora i obale.

„Moram da držim čamac podalje od stenja. Idi na pramac i pogledaj, Anto. Uzmi čaklju.“

Di Mare je uradio šta mu je rekao. Pokrenuo se hodajući raširenih nogu, pošto je video da mornari tako rade, i ne skidajući pogled sa stene. Usput je uzeo čaklju i pokušao da je upotrebi kao potporu, poput štake.

More je postalo uzburkanije kako se čamac približavao stenju, i njihalo njihovo plovilo poput igračke. Gotovo da je ličilo na živo stvorenje, neman koja se uvrće i koprca preteći da svakog časa povuče nesmotrene moreplovce u svoje dubine.

Di Mare proguta pljuvačku, onoliko koliko je već mogao.

I pored žvakaće gume, njegovo unutrašnje uho uspelo je da uspostavi neposredni kontakt sa stomakom. Znao da bi na ovoliko uzburkanom moru mogao da izdrži još samo minut ili dva.

„Vidiš li?“, viknu narednik.

Di Mare se naterao da prebaci pogled u vodu. Nedaleko ispred pramca zaista je video neki predmet – veliki komad odeće koji se zaglavio između dve stene na oko pola metra ispod površine. Neka majica, možda, ili jakna?

Di Mare je posegnuo čakljom, pokušavajući da dohvati tkaninu. Ali, baš kada ju je dodirnuo, čamac se žestoko nagnuo. Stomak počeo da mu se prevrće, pa je morao ponovo da pogleda u liticu. Ispratio ju je pogledom sve do vrha, na pola puta do neba. Galebovi su kružili visoko iznad njega, skoro kao da su zurili pitajući se šta li to radi.

Usredsredio se ponovo na čaklju. Parče papira jarke boje zakačilo se za drugi kraj. Verovatno je bilo umotano u tkaninu, ili možda ugurano u džep.

Di Mare je privukao čaklju sebi kako bi skinuo natopljeni papir. Ispostavilo se da se radilo o turističkoj brošuri s natpisom *Putovanja Belmonte*. Ispod tog naziva stajala je italijanska zastava ukrštena sa zastavom koju je Di Mare pamtio iz škole. Plava zastava sa žutim krstom.

„*La Svezia*“, promrmljao je u sebi. *Švedska*.

Prepoznao je i naziv turističke agencije. *Putovanja Belmonte* imala su svoju bazu na kopnu, i bila u vlasništvu rođaka njegove majke. Član njihove grupe mora da je ispustio ovaj komad odeće.

„*Dai, Anto!*“, prodera se narednik. „Nemamo čitav dan!“

Di Mare je bacio mokru brošuru i ponovo zaronio čaklju u vodu. Slane kapljice mu poškropiše lice, pa je morao napola da zažmuri.

Kuka je uspela da se zakači, i predmet počeo polako da se diže ka površini. Trebalo mu je neuporedivo više snage da ga dovuče nego što bi trebalo, zbog čega mu zvana za uzbunu zazvoniše u glavi. Šta je ovo, kog đavola?

Izvukao je čaklju koliko je mogao, oprezno se nagnuo preko ograde i snažno zatreptao. Čim su mu oči povratile fokus, shvatio je da nije izvukao bačenu jaknu, već nešto sasvim drugo. Nešto što nikada neće zaboraviti.

Smrt na Kapriju

Telo je izronilo kroz površinu vode, potrbuške, ruku i nogu uvrnutih pod neprirodnim uglom, toliko gadno izlomljenim da se činilo da ih jedino odeća drži privezanima za trup. Iznad ramena klatila se glava, okružena kosom koja je plutala oko nje poput oreola krvavo-crvene boje.

Di Mare se ispravi na palubi, ukopan u mestu, zureći u taj užasavajući prizor. U tom mu se trenutku u sećanje vratila legenda o Luciferu. „Pali anđeo“, šapnuo je.

Vetar mu istrgnu reči iz usta i baci ih u pravcu litice, gotovo kao neku molitvu.

A onda se brodić ponovo nagnuo, raspršujući njegovu omađijanost. Di Mare je ispustio čaklju i oteturao se unatraske, presamitio se preko ograde i isповраćao pravo u azurnoplavu vodu.

Dva dana ranije

POGLAVLJE 1

Nova pustolovina

Let iz Kastrupa do Napulja trajao je svega nešto više od dva sata. Hugo Lind prelistao je dnevne novine koje je poneo sa sobom nekoliko puta, popunio ukrštenicu sa poslednje strane, ali sada je već postao nestrpljiv.

Bio je samo nekoliko centimetara viši od prosečnog Šveđanina, ali mu je sedište naprasno postalo skućeno i neudobno. Ili mu je možda smetalo nešto drugo?

Misli kojima je bio zaokupljen proteklih nekoliko nedelja ponovo su ga preplavile. Zar nije mogao da pruži šansu njihovoj vikendici još jednu sezonu, umesto što je pošao na ovo putovanje? Da zameni oluke, uvede struju u gostinjsku brvnaru kao što je nameravao, da iskoristi priliku da ofarba ogradu. Zar nisu to prezahtevni projekti da bi prepuštao blizancima da se s njima snalaze?

Isto kao i pre, kada bi sumnje počele da ga izjedaju, izvadio je Sesilijino pismo i pažljivo ga otvorio.

Dragi Hugo, pisalo je na početku, i kao i obično mogao je u glavi da čuje njen glas.

Dve godine predstavljaju taman onoliko vremena koliko jedan život može da bude pauziran.

To je razumna količina vremena za tugovanje. Ali, dragi moj Hugo, to je vreme sada isteklo. Život mora da se nastavi, bez mene. Znam da ti to deluje teško, možda i neizvodljivo, ali, kao što ti uvek kažeš kada se suočavaš s nekim novim zadatkom: veliki

problem obično se sastoji od mnogo manjih rešenja. Valjda zbog toga i jesi poklonik spiskova.

I zato, dragi Hugo, evo novog spiska za tebe – neka bude naš poslednji. Neki će ti zadaci biti lakši nego drugi, ali hoću da ih sve strikliraš, jedan po jedan – zbog mene, ali ponajviše zbog sebe samog.

- 1. Rezerviši put u Italiju o kojem smo toliko pričali. Idi kad se završi školska godina, čim budeš mogao. Uživaj u hrani i vinu, kulturi i bogatoj istoriji. Uživaj u suncu, ljudima i životu. Zaslužio si.*
- 2. Vikendicu ostavi Maji i Elijasu. Blizanci su dovoljno veliki da je preuzmu, a Maji popravke idu dobro skoro koliko i tebi. A i uvek može da te pozove i pita ako nešto ne ume. Tebi treba malo slobode. Vremena za sopstvenu pustolovinu. Vremena da uradiš što si oduvek hteo da uradiš, što me dovodi do moje sledeće tačke.*
- 3. Napiši onu knjigu za koju si sve ove godine prikupljao ideje. Za pisanje knjige treba vam vremena, ali vam treba i hrabrosti – pročitala sam to negde. Hrabrosti da počneš. I ja upravo to hoću da uradiš – da skupiš hrabrost. Prioni na pisanje i na svoje nove pustolovine. Kad smo već kod hrabrosti, stigli smo do četvrte i poslednje tačke. Koja je možda i najteža. Ali zato sam je i dodala na tvoj spisak...*

Hugo je na tom mestu prestao s čitanjem, kao i inače.

Korak po korak, rekao je sebi. Možda prva tačka i nije bila preteška, ali druga i treća predstavljale su mnogo veći izazov. Četvrtoj nije hteo ni da se približava.

Pismo je dobio pre nekoliko meseci. Blizanci su mu ga dali, još zapečaćeno. Maja i Elijas čuvali su ga kod sebe dve godine ne rekavši mu ni reči, jer takvo je bilo obećanje koje su dali svojoj majci. Ne treba ni napominjati da na njih nije mogao da se ljuti.

Smrt na Kapriju

A Sesilija je bila u pravu. Čak i sad kad je više nije bilo, njemu su i dalje bile potrebne njene smernice. Pažljivo je presavio pismo i vratio ga u kovertu, pa je nastavio da sedi držeći ga u rukama.

Prve godine nakon Sesilijine smrti držao se svega što mu je bilo poznato. Svog nastavničkog posla u Sedra Latinu^{*}, dugih šetnji duž Nor Melaštranda, večera sa blizancima.

Iako Maja i Elijas više nisu živeli sa njim, svraćali su do stana u Sedermlalmu nekoliko puta nedeljno, smenjujući se u kupovini i kuvanju. Na početku se nad kuhinju nadvijao pokrov tišine, kao da niko nije zapravo znao šta da kaže. Svako od njih tugovao je za Sesilijom na sopstveni način, ali takođe su tugovali zajedno.

Kada je stiglo proleće, neobično dugo je čekao da ode i otvori vikendicu. Svako bogovetno leto provodili su tamo otkad su deca bila mala. Sesilija je to mesto volela, a Hugo je voleo da ga doteruje za nju, da farba, popravlja i sređuje stolariju. Sad je želela da on odustane od toga. Da se odvaži za sopstvenu pustolovinu.

Da li je bio spreman na to?

Pisanje knjiga ne treba ni pominjati. Taj mu je zadatak delovao takoreći nemoguć.

Sesilija je bila u pravu kad je rekla da je prikupljao ideje; radio je to još od svojih dvadesetih. Studirao je za nastavnika, sanjajući istovremeno da postane pisac, da bi jednoga dana otkrio da mu se život u tome nekako isprečio. Ali, gde god da bi pošao, i dalje je sa sobom nosio svoju sveščicu u povezu od voštanog platna, dovoljno malu da mu stane u džep košulje. Tokom godina je prerasla u knjigu sećanja, ispunjenu njegovim mislima i malim skicama grafitnom olovkom. S projektima koje je imao u planu, spiskovima svega što treba uraditi, ili stvarima koje su ga prosto intrigirale.

Deca su je zvala njegovom „sveskom za ideje“ dok su bili mali i taj se naziv zadržao. Do sada je imao čitavu fioku punu svezaka za ideje; nije zapravo ni znao zašto ih je čuvao, ali nije imao srca da ih baci. Možda je Sesilija bila u pravu – možda bi trebalo da proba da nešto s njima uradi.

^{*} Gimnazija u švedskoj prestonici, Stokholmu. (Prim. prev.)

No u ovom trenutku misli su mu bile negde drugde.

Ugurio je pismo u džep ručnog prtljaga pokraj nogu i izvadio brošuru koja mu je pristigla poštom kada je rezervisao svoje putovanje.

S prednje strane se, ispod švedske i italijanske zastave, nalazio kolaž prelepo nacrtanih i jarko obojenih, atraktivnih ilustracija. Valoviti brežuljci Toskane, prostrane ruševine Koloseuma, sfinga na ostrvu Kapri, pogled na plave vode Napuljskog zaliva. Ko god da je bio zadužen za te slike, bio je mnogo bolji u crtanju od njega.

„Oh, i vi ste sa agencijom *Putovanja Belmonte* – baš divno! To znači da ćemo biti saputnici. Prvi put idete?“

Žena na sedištu do njegovog prespavala je veći deo leta. Hugo je zapazio i nju i njenog supruga kada su se ukrcavali u avion. Čovek je nosio kapetansku kapu i mornarski blejzer, a žena je pričala glasno preko telefona sve dok nisu počeli da im pokazuju sigurnosnu proceduru. Potom su njih dvoje naduvali svoje jastučice za vrat i zaspali.

Sada je, međutim, žena bila sasvim budna i raspoložena za priču. Hugo je znao i zašto. Ljudi su uvek uživali u razgovoru s njim. Kao da je odisao nekom vrstom topline koja vas tera da mu se otvorite, bar po Sesiliji.

„Jeste“, odgovorio je. „A vi?“

Njegova saputnica nasmeja se i odmahnu glavom.

„Ma ne – štaviše, ovo nam je već treće putovanje s *Belmonteom*.“ Ta žena je govorila neku vrstu hibridnog skandinavskog jezika koji nije bio ni švedski, ni danski, ali je ipak obavljao posao.

„Pritom smo već mnogo puta bili u Italiji. Kapetan i ja volimo Italiju.“ Pokazala je usnulog čoveka pokraj prozora.

„Gita Mikelsen Fris“, nastavila je pružajući mu ruku. „Ovaj po-
spanko je moj suprug Lui.“

„Hugo Lind.“

Gita Mikelsen Fris imala je otprilike sedamdeset godina, ten ogrubeo od sunca i vetra, i lice prekriveno pegicama. Seda kosa bila joj je podignuta povrh glave u veliku punđu, čime je podsetila Huga na jednu od njegovih nastavnica iz osnovne škole. Stisak ruke bio joj je neočekivano čvrst, šake krupne koliko i Hugove.